

Maa-aineslupa/ Hiekkala 216-403-3-353 ja Raiski 216-403-3-320, Kannonkoski

263/611/2023

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta 12.09.2023 § 64

ASIA

Jorma Kauppinen hakee maa-aineslain mukaista lupaa maa-ainesten ottamiseen Kannonkosken kunnan Pudasjärven kylässä sijaitseville kiinteistöille Hiekkala 216-403-3-353 ja Raiski 216-403-3-320.

Hakija hakee myös lupaa aloittaa toiminta ennen kuin lupaa koskeva päätös on saanut lainvoiman.

HAKIJA

Jorma Kauppinen

██
Y-tunnus 1163676-8

VIREILLETULO

Hakemus on tullut vireille Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunnassa 15.5.2023.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Hakemuksen mukaiseen maa-ainesten ottamistoimintaan tulee hakea lupa (maa-aineslaki 4§).

TOIMIVALTAINEN LUPAVIRANOMAINEN

Toimivaltainen lupaviranomainen on kunnan ympäristönsuojeluviranomainen (maa-aineslaki 7§).

Kannonkosken kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena toimii Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta.

OTTAMISALUE

Hakemukseissa esitettty ottamisalue on 2,2 ha, josta varsinaista ottoalueita on 1,2 ha. Ottamisalue sijoittuu kokonaisuudessaan hakijan omistamille kiinteistöille Hiekkala 216-403-3-353 ja Raiski 216-403-3-320.

HAKEMUS JA OTTAMISSUUNNITELMA

Maa-aineslupaa haetaan 10 vuodeksi yhteensä 50 000 m³, maa-ainesten ottoon ja maisemointin suorittamiseen. Alimmaaksi ottotasoksi esitetään +137,50 m (N2000).

Suunniteltu ottoalue jakaantuu kahteen alueeseen kuten edellisessäkin luvasa on määritetty, edellinen lupa on päättynyt 31.5.2023. Viimeisen kymmenen vuoden aikana ottamista on ollut lähinnä ottoalueella 2 ja ottoalue 1 on käytännössä ollut koskematon. Hiekkala tilalla on ottotoimintaa ollut jo kymmenien vuosien ajan. Raiski tilalle ottaminen on ulottunut tähän mennessä pieneltä osin, mutta nyt on tarkoitus laajentaa ottotoimintaa laajemmassa.

Soran menekki on ollut sen verran vähäistä, että aikaisemman luvan ottoalueita on edelleen jäljellä ja ottoalueita 2 on laajennettu vain noin 15–20 m kaakkoon päin. Ottoalue 1 on pysynyt ennallaan.

Molemmilta ottoalueilta otettava määrä on 25 000 m³. Ottoalue 1 on pääasiassa vanhan ottoalueen maisemointia ja sillä alueella ei mennä lähelle tilan rajoja. Ottoalue 2 sijoittuu tilojen Hiekkala 3:353 ja Raiski 3:320 rajalle. Ottoalueen 2 pohjoispuolella olevaan tilaan rajaan jätetään 10 metrin levyinen suoja-alue.

Kulku alueelle tapahtuu entisiä reittejä pitkin. Ottopaikalta on tieyhteydet Mannilankylän- ja Ilomäentielle.

Lähimmät asutut kiinteistöt sijaitsevat n. 280 m:n päässä ottoalueen reunasta lounaaseen. Lähin rakennettu kiinteistö on ottoalueen itäpuolella n. 140 m:n päässä ottoalueen reunasta oleva metsästysmaja, jossa ei ole kuitenkaan vaikuttista asutusta.

Mitään suojualueita ei ole alueen tuntumassa.

Hakemuksen kartta-aineiston koordinaatisto on järjestelmässä ETRS-TM35 FIN ja korkeustaso N2000. Hakemuksen liitteenä on kaivannaisjätteen jättehuoltosuunnitelma.

Maa-aineksen ottamistoiminta, alueen maisemointi ja ottotoiminnan ympäristövaikutukset on kuvattu maa-ainesten ottamissuunnitelmassa (Maaveplan Oy 10.5.2023).

ALUEEN YMPÄRISTÖ

Suunniteltu alue sijaitsee linnuntietä n. 3,5 km Kannonkosken keskustasta kaakkoon.

Alue sijaitsee Metsomäki (nro 0921602) tärkeällä 1E lk:n pohjavesialueella. Vedenottamo sijaitsee ottoalueen reunasta n. 1,2 km luoteeseen.

Suunnitellulla ottoalueella on puusto pääosin hakattu pois. Ottoalueella 1, korkeimmalla kohdalla, on vähäisessä määrin kuitupuukokoista mäntymettää. Ottoalueelta 2 on puusto hakattu pois.

ALUEEN SUUNNITTELUTILANNE

Keski-Suomen Maakuntakaavassa alueelle ei ole muita merkintöjä kuin

pohjavesialue, matkailun ja virkistyksen vetovoima-alue sekä kulttuuriympäristön vetovoima-alue.

KUULEMINEN JA LAUSUNNOT

Kuulutus ja hakemusasiakirjat on pidetty nähtävillä 23.5.–29.6.2023 Viita-saaren kaupungin verkkosivulla osoitteessa www.viitasaari.fi/kuulutukset sekä tieto kuulutuksesta on julkaistu Kannonkosken kunnan verkkosivulla.

Naapurikiinteistöjen omistajia on erikseen kuultu kirjeitse. Hakemuksesta on pyydetty lausunto Keski-Suomen ELY-keskukselta ja Kannonkosken kunnan terveydensuojeluviranomaiselta.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksen johdosta ei ole jätetty mielipiteitä tai muistutuksia.

Lausunnot

Kannonkosken kunnan terveydensuojeluviranomaisen 8.6.2023 päivätyssä viranhaltijalausunnossa todetaan seuraavaa:

Pohjavesiensuojelu

Kannonkosken kunnan ja Joenniska-Vuoskoski vesiosuuskunnan yhteinen vedenottamo sijaitsee karttatarkastelun perusteella noin 1,2 km päässä ottoalueen rajasta. Vedenottamo on Kannonkosken kunnan vesilaitoksen ja Joenniska-Vuoskoski vesiosuuskunnan ainoa käytökköinen vedenottamo. Sieltä toimitetaan juomavettä noin 700 henkilön tarpeisiin. Pohjaveden virtaussuunta on maa-ainesten kaivualueelta vedenottamolle päin (Kannonkosken pohjavesien suojelusuunnitelma, 2012).

Ympäristöministeriön oppaan 24/2020 Maa-ainesten ottaminen, Opas ainesten kestävään käyttöön mukaan ottamisalueet tulee sijoittaa siten, että ottamisella ei ole haitallisia vaikutuksia pohjavesiesintymän veden laadulle eikä määrälle. Haitalliset pohjavesivaikutukset korostuvat soran ottamisalueella, mistä syystä ne tulee sijoittaa vedenottamoiden lähialueiden ja mahdollisuksien mukaan myös pohjavesialueiden ulkopuolelle.

Mikäli maa-ainestenottolupa myönnetään, tulee harkita tai selvittää onko toiminnalle haettava myös Vesilain mukainen lupa. Maa-aineslain 3 §:n mukaan maa-aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu tärkeän tai muun vedenhankintakäytöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantumista, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa. Em. Ympäristöministeriön oppaan mukaan lupa edellytetään silloin, kun maa-ainesten ottamisen pohjavesivaikutukset ovat mahdollisia, vaikka niiden todennäköisyyssä olisikin verrattain vähäinen.

Mikäli lupa haetulle toiminnalle myönnetään, tulee maa-ainesten ottoalueella toimiville toimijoille tiedottaa riittävästi pohjavesialueesta, jotta kaikki alueella toimivat tietävät toimivansa pohjavesialueella, jonka vettä käyttää

700 ihmistä juomavetenään. Ja, että toimijat osaavat kaikessa toiminnassa noudattaa riittävää varovaisuutta, erityisesti pohjavedelle vahingollisten ai-neiden käsittelyssä. Tiedottamisesta vastaava taho tulee nimetä.

Poltto- ja voiteluaineiden sekä muiden ympäristölle haitallisten kemikaalien varastointi pohjavesialueella tulee kielää.

Alueella ei tule käyttää huonokuntoisia koneita tai ajoneuvoja kemikaali-vuotojen vältämiseksi. Autojen ja koneiden huolto pohjavesialueella on kielletävä, ellei asianmukaisilla tiloilla tai suojarakenteilla voida poistaa pohjaveden pilaantumisvaaraa.

Myös koneiden ja autojen tankkaus tulee järjestää siten, ettei siitä aiheudu öljy- tai polttoainepäästöjen vaaraa.

Jos öljyä tai muuta pohja- ja pintaveden laatua vaarantavaa ainetta joutuu maaperään, on heti ryhdyttää toimenpiteisiin vahingon leviämisen estämi-seksi, joten toimijalla on oltava imetyysainetta. Päästöstä on välittömästi il-moitettava kunnan öljy- ja kemikaalivahinkojen torjuntaviranomaiselle.

Pohjaveden ylimmän pinnan päälle jätettävän suojaerospaksuuden tulisi olla vähintään 6 m, koska toiminta sijoittuu lähelle vedenottamoja ja on poh-javeden muodostumisalueella.

Melu ja pöly

Maa-ainesten otto tapahtuu lähellä asutusta. Suoja-ettäisyysluositus soran-otossa lähimpään asuttuun rakennukseen on Ympäristöministeriön oppaan 24/2020 Maa-ainesten ottaminen, Opas ainesten kestävään käyttöön mukaan vähintään 100m.

Mikäli maa-ainestenottolupa myönnetään toiminta ottamisalueella ja otta-misalueen liittymätiet sekä kuljetukset on hoidettava siten, että toiminnasta aiheutuvat pöly-, melu- ja tärinähaitat ovat mahdollisimman vähäisiä.

Keski-Suomen ELY-keskus on antanut 28.7.2023 hakemuksesta seuraavan lausunnon:

Ottaen huomioon luonnon-, maiseman- ja vesiensuojelulliset näkökohdat, Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ilmoittaa pitävänsä mahdollisena maa-aineksen ottamista asiakohdassa mainitulta alueelta. Tällöin ottotoiminnassa tulee noudattaa seuraavia ohjeita:

- Alin sallittu ottotaso on hakemuksen mukaisesti alueella 1 +137,5 m–137,8 m ja alueella 2 +138,05 m–138,3 m N2000. Alin sallittu ottotaso on kuitenkin vähintään 4 m ylimmästä pohjaveden pinnasta. Ottotason ala-puolisia massanvaihtoja tai pohjaveden asemaa muuttavaa kaivua ei sallita.
- Ottotoiminnan sijoittuessa 1 luokan pohjavesialueelle tulee pohjaveden laatua tarkkailla ympäristöministeriön ohjeistuksen mukaisesti. Yhdestä alueella sijaitsevasta näytteenottoon sopivasta putkesta otetusta pohjavesinäyt-

teestä tulee tutkia haju, sameus, väri, pH, happi, permanganaattiluku/TOC, sähköjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, nitraatti, kloridi, kokonaiskovuus, alkaliniteetti, polttoainehiilivedyt, mineraaliöljyt sekä koliformiset- ja E.coli bakteerit sekä tarvittaessa raskasmetallit, alumiini ja kromi.

Tarvittaessa ottoalueelle tulee asentaa uusi muovinen, pohjavesipintaan ulottuva, näytteenottoon soveltuva havaintoputki.

Ennen ottamistoiminnan aloittamista tai toiminnan alkuvaiheessa pohjaveden laatu analysoidaan yleensä kattavasti. Vastaava laaja analyysi tehdään ottamistoiminnan aikana kolmen vuoden välein. Välivuosina voidaan tehdä suppeampi analyysi, joka käsittää vain keskeiset parametrit. Vesinäytteiden otossa tulee käyttää akkreditoitua näytteenottajaa ja analysoinnissa sertifioitua laboratoriota. Havaintoputkesta tulee lisäksi havaita pohjavesipinnan korkeus neljä kertaa vuodessa (talvi, kevät, kesä ja syksy).

-Tilalla sijaitsevista havaintoputkista tulee lisäksi havaita pohjavesipinnan korkeus neljä kertaa vuodessa (talvi, kevät, kesä ja syksy).

Pohjaveden pinnan korkeustiedot tulee toimittaa valvontaviranomaiselle. Tiedot suositellaan toimitettavaksi samanaikaisesti ja samalla lomakkeella kuin tiedot otetuista maa-aineeksiista, jolloin ne voidaan tallentaa ympäristöhallinnon pohjavesitietojärjestelmään. Tällöin seurantatiedot ovat sähköisessä paikkatietojärjestelmässä niin luvanhaltijoiden kuin valvontaviranomaisenkin käytettävissä.

- Valvonnan helpottamiseksi tulee alueelle asentaa riittävästi alinta ottotasoa osoittavia, selvästi näkyviä korkeusmerkkejä (vähintään kolme kolmiopukkia). Myös ottamis- ja kaivualueen rajat tulee merkitä selvästi maastoon. Merkinnät tulee tehdä ennen ottotoiminnan aloittamista. Ottoalueelle tulee myös sijoittaa selkeä taulu, josta ilmenee mm. maa-ainesluvanhaltijan / urakoitsijan yhteystiedot ja luvan voimassaoloaika.

- Poltto- ja voiteluaineiden sekä ympäristölle haitallisten kemikaalien varastointi alueella on kielletty. Alueella ei saa käyttää huonokuntoisia koneita tai ajoneuvoja. Autojen ja koneiden säilytys ja huolto on alueella kielletty, ellei ympäristön pilaantumisvaara ole poistettu asianmukaisilla tiloilla tai suojarakenteilla. Myös koneiden ja autojen tankkaus tulee järjestää siten, ettei siitä aiheudu öljy- tai polttoaineitä jätetä alueelle. Lisäksi pohjaveden puhataana säilymiseksi on huolehdittava siitä, että pohjavedelle vahingollisten aineiden käsittelyssä noudataetaan erityistä huolellisuutta ja varovaisuutta. Jos öljyä tai muuta pohja- ja pintaveden laatua vaarantavaa ainetta joutuu maaperään, on siitä välittömästi ilmoitettava kunnan öljyvahinkojen torjuntaviranomaiselle sekä ryhdyttää heti toimenpiteisiin vahingon leviämisen estämiseksi.

- Alue maisemoidaan suunnitelman mukaisesti vähintään kaltevuuteen 1:3, ei jyrkemmiksi. Alueen jälkitasauksessa, jälkiverhoilussa ja yleisessä siisti-

misessä ei saa käyttää pohjavettä vaarantavia materiaaleja. kasvualustan muodostamiseen (suositeltu varastointiaika enintään kolme vuotta). Alueelle istutetaan mäntyä tai koivua (2500 kpl/ha) niille osille, joille ei luontaista taimettumista tapahdu. Alueen jälkihoitovelvoite (mm. metsän istutus) kuu-
luu luvanhakijalle.

- Maa-ainesten ottaminen ja alueen jälkihoitotoimenpiteet tulee tehdä vai-
heittein ottamisen edistyessä. Vaiheittainen alueen maisemointitöiden tar-
kastus tulee tehdä kahden vuoden välein syksyisin, ensimmäisen kerran
30.9.2025 mennessä. Tarkastuksessa tulee olla läsnä luvanhaltija,
kunnan maa-ainesoton valvoja sekä tarvittaessa ELY-keskuksen edustaja.

- Sorakuoppien reunoille voi asettua pesimään törmäväskyjä. Törmäväsky on luonnon suojaelulain perusteella rauhoitettu laji, joka on lisäksi luokiteltu uhanalaiseksi (lajin uhanalaisuusluokka: erittäin uhanalainen / EN). Muo-
dostuneet törmäväsky-yhdyskunnat tulee ottaa huomioon maa-ainesten
oton yhteydessä ja ottamisen jälkeisessä maisemoinnissa. Pesien hävittämi-
nen on kiellettyä pesimäkauden aikana. Ottamisalueen jälkihoitoa tehtäessä
pesimäalue tulisi jättää luonnontilaan. Sortumavaaran vuoksi näissä tapauk-
sissa alueelle jäävät jyrkät rintaukset suojattaisiin aitaamalla.

Luvanhakijan vastine lausuntoihin

Luvanhakija on antanut 29.8.2023 päivätyn vastineen lausuntoihin.

Vastineessaan luvanhakija esittää seuraavaa:

Hakemuksen lausunnoissa ELY-keskukselta ja Pohjoisen Keski-Suomen ympäristötoimelta tullesiin vaatimuksiin kantamme on eriävä.

Ympäristötoimen korostama varovaisuus pohjavesialueella on huomioitu. Soranottoalueella toimestamme ei liiku asiasta tietämättömiä henkilöitä. Kohteessa ei varastoida lastaus- ja ajokalustoa, näin ehkäistään mahdollisia vierasaine vahinkoja ja ilkivallasta johtuvia vahinkoja ja sitä kautta tulevia vierasaine vahinkoja. Myöskin oma juomavetemme tulee samaiselta pump-
paamolta ja olemme erittäin tarkkoja veden laadusta sen nykyisin ollessa Keski-Suomen yksi huippulaatuissimmista. Ympäristöterveyystarkastajan viit-
taama Vesilain vaatimus on mielestämme aiheeton, maa-aineslain pykälästä kolme viitattu vesilaki 264/1961 on kumottu lailla 27.5.2011/587, jossa kerrotaan seuraavaa:

4§ Pohjavedellä tarkoitetaan maa- tai kallioperässä olevaa vettä

Näinpä maa-ainesottolupa ei anna valtuuksia kajota pohjaveteen, ja suoja-
etäisyys on luvan haussa määrätty vähintään neljäksi metriksi. Näin katsom-
me ettei vesilakia tule soveltaa maa-ainesottolupamme käsittelyyn. Varovai-
suuspykälän vastineen käsittelimme jo yllä.

Tiedottamisesta vastaavaa tahoa ei tarvitse erikseen nimetä, kaikki alueella
toimivat tietävät toimivansa Kannonkosken päävedenottamon vaikutuspia-

rissä. Mielestämme oikea tapa on laittaa Maa-aineslupatauluun ja kuormausalueelle lisäkyltti esimerkiksi seuraavalla tekstillä:

Soranotto tapahtuu pohjavesialueella.

Noudatathan toimiessasi koneiden kanssa erityistä varovaisuutta ja tarkkuutta öljy ja muiden vierasaine vahinkojen ehkäisemiseksi. Kuljettaja on vastuussa koneestaan!

Asiaton oleskelu alueella kielletty.

Näin jokainen montulla liikkuva tiedostaa toimensa seuraukset ja näin tieto saavuttaa kaikki henkilöt.

Vierasaineita ei varastoida soranottoalueella.

Koneet pidetään toimestamme kunnossa, huonokuntoisilla ja rikkinäisillä koneilla työskentely ei kuulu talomme tapoihin.

Jokaisen toimiessaan tulee tiedostaa öljyvahingon sattuessa riittävän järeät torjuntatoimet.

Kuuden metrin vaatimus on mielestämme perusteeton, huomattavasti lähestään vedenottamoja on aiemmin nostettu soraan ilman suurta suojaetäisyyttä. Niinpä vaatimus nykyisellään hyvin säänneltyyn ottoon on ylirea-gointia. Ja myös vuotuinen ottomäärä ei ole luultavasti tule olemaan kovin suuri.

Pöly-, melu ja tärinähaitat asutukselle ovat olemattomat, toiminnan ollessa haetulla tasolla.

ELY-keskuksen lausunnossa mainittu suojaeroksen paksuus 4 metriä on riittävä, joka jo todetaan Ympäristöministeriön julkaisusta 2020:24.

Mielestämme vaadittua pohjaveden havaintoputkea alueella ei tarvita, pinankorkeuden havainnoivat putkien löytyessä. Veden laatu arvioidaan säännöllisesti pumppaamolla, joten ylimääräistä ja päälekkäistä byrokratiaa tulee välttää. Tämähän oli jo linjattu edeltävien hallitusten ohjelmissa norminpukutalkoina. Jatkuvan laaduntarkkailun toimiessa pumppaamolla katsomme myös määrävälein toteutettavat vedenlaatuanalyysit päälekkäisiksi toimenpiteiksi. Ottotoiminnan laadun on oltava niin hyvä pohjavesialueella ettei kyseistä vaaraa aiheudu.

Pohjaveden korkeuden ilmoittamiseksi täytyy riittää ottotoiminnan alussa tarkastettu korkeus. Pohjaveden korkeuden vaihtelulle emme valitettavasti voi mitää.

Ottotason ilmoittavat pukit ovat tärkeitä ja ne ovatkin järkeviä olla paikalla.

Oottoalueella on luvan osoittava taulu jo paikoillaan edellisen luvan aikaan.

Jyrkänteet ja ottoalueen rajat on merkity maastoon, mutta jatkuvasta ilkivallasta johtuen on todella haasteellista saada ne pysymään kunnossa.

Tankkauksia alueella ei tapahdu ja koneiden kuntoon on yllä otettu kantaa.

Maisemointia aletaan tehdä sitä mukaa, kun penkat menevät luonnolliseen yläpenkkaan kiinni. Maisemointia ennen näitä luonnollisia muodostumia ei ole järkevää tehdä niin maisemallisesti kuin työntäytöllisesti.

Oheismateriaali:

- Sijaintikartta
- Suunnitelmakartat ja leikkauspiirustukset 10.5.2023 mukaisina (sähköpostilla)

Lisätiedot: Ympäristösihteeri Nina Pimiä, puh. 044 733 5806

Ehdotus

Ympäristötoimen toimialajohtaja:

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta myöntää Jorma Kauppiselle maa-ainesluvan maa-aineksen ottamiseen kiinteistöillä Hiekkala 216-403-3-353 ja Raiski 216-403-3-320. Hakemukseissa ja 10.5.2023 päivytysä ottamissuunnitelmassa esitetyn lisäksi tulee ottamisessa noudattaa seuraavia määräyksiä:

Lupamääräykset

1. Alin sallittu ottotaso on ottoalueella 1 +137.50 m ja ottoalueella 2 +138,05 m N2000, kuitenkin aina vähintään 4 metriä ylimmän pohjavesipinnan yläpuolella.
2. Valvonnan helpottamiseksi tulee alueelle asentaa riittävästi alinta ottotasa osoittavia selvästi näkyviä korkeusmerkkejä (vähintään kolme kolmio-pukkia). Ottamis- ja kaivualueen rajat tulee merkitä selvästi maastoon. Jyrkät vaaralliset luiskat tulee suojata lippusiiimalla tai vastaavalla. Suojaamiseen ja merkitsemiseen ei saa käyttää piikkilankaa. Ottamisalueelle tulee asentaa selkeä taulu, josta ilmenee mm. luvanhaltijan / urakoitsijan yhteystiedot ja luvan voimassaoloaika. Merkinnät tulee tehdä ennen ottotoiminnan aloittamista.

Ennen ottotoiminnan aloittamista alueella on pidettävä aloitustarkastus.

3. Ennen ottotoiminnan aloittamista tulee alueelle asentaa uusi pohjavesipintaan ulottuva pohjavesiputki. Putken tulee olla näytteenottoon sopiva, muovinen, $\varnothing > 30$ mm, siivilällinen. Putkikortti pohjavesihavaintoineen tulee toimittaa kunnan maa-ainestenoton valvojalle ja ELY-keskukselle.

4. Ennen ottotoiminnan aloittamista tulee alueelle asennettavasta pohjavesiputkesta otetusta pohjavesinäytteestä tutkia haju, sameus, väri, pH, happi, permanganaattiluku/TOC, sähköjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, nitraatti, kloridi, kokonaiskovuus, alkaliniteetti, polttoaineihilivedyt, mineraaliöljyt sekä koliformiset- ja E.coli bakteerit, raskasmetallit, alumiini ja kromi. Vastaava laaja analyysi tehdään ottamistoiminnan aikana kolmen vuoden välein.

Lisäksi kolmen vuoden välein, sijoittuen laajan näytteen välisille vuosille, tulee alueelle asennettavasta pohjavesiputkesta otetusta pohjavesinäytteestä tutkia sameus, väri, pH, happi, permanganaattiluku/TOC, sähköjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, nitraatti ja kloridi.

Vesinäytteiden otossa tulee käyttää akkreditoitua näytteenottajaa ja analysoinnissa sertifioitua laboratoriota.

Havaintoputkista tulee lisäksi havaita pohjavesipinnan korkeus neljä kertaa vuodessa (talvi, kevät, kesä ja syksy). Pinnankorkeushavainnot ja pohjavesinäytteiden tulokset tulee toimittaa valvontaviranomaiselle vuosittain maa-ainesten ottoilmoituksen yhteydessä.

5. Ottotason alapuoliset massanvaihdot tai pohjaveden asemaa muuttava kaivu on kielletty.

6. Toiminnasta aiheutuva melu ei saa häiriölle alittiissa kohteissa ylittää metallason ohjearvoista annetussa valtioneuvoston päätöksessä (VNp 993/1992) säädettyjä ulkomelun ohjearvoja vakituisen asumiseen käytettävillä alueilla päiväohjearvoa (klo 7-22) 55 LAeq ja yöohjearvoa (klo 22-7) LAeq 50 dB sekä loma-asumiseen käytettävillä alueilla päiväohjearvoa (klo 7-22) 45 dB ja yöohjearvoa (klo 22-7) 40 dB.

7. Toiminnan aiheuttama pölyhaitta ei saa ylittää lähimmällä asumiseen käytettävällä alueella hengitettävien hiukkasten (PM10) osalta raja-arvoa 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, 24 h keskiarvona mitattuna. Tarvittaessa, mikäli on aihetta epäillä raja-arvon ylittivän, toiminnanharjoittajan on kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen määräyksestä tehtävä pölypäästöön liittyvä mittaus. Pölyhaittoja tulee tarpeen mukaan ehkäistä kastelemalla tai koteloinalla laitteistot tai muulla vastaavalla menetelmällä

8. Poltto- ja voiteluaineiden sekä ympäristölle haitallisten kemikaalien vaistointi alueella on kielletty. Alueella ei saa käyttää huonokuntoisia koneita tai ajoneuvoja. Autojen ja koneiden säilytys ja huolto alueella on kielletty, ellei ympäristön pilaantumisvaara ole poistettu asianmukaisilla tiloilla tai suojarakenteilla. Koneiden ja autojen tankauspaikan pohja tulee suojata siten, ettei tankkauksesta aiheudu öljy- tai polttoainepäästöjen vaaraa. Lisäksi pohjavedelle tai maaperälle vahingollisten aineiden käsittelyssä on noudatettava erityistä huolellisuutta ja varovaisuutta.

9. Jos öljyä tai muuta pohja- tai pintaveden laatua vaarantavaa ainetta joutuu maaperään, on siitä välittömästi ilmoitettava Keski-Suomen pelastuslaitokseen ja ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä ryhdyttää heti toimenpiteisiin vahingon leviämisen estämiseksi.

10. Alueelle ei saa jättää roskaa, jätettä eikä tarpeettomia rakenteita tai esineitä. Toiminnassa syntyvät jätteet tulee kerätä omiin keräysastioihinsa ja toimittaa asianmukaiselle vastaanottajalle ensisijaisesti hyötykäyttöön.

11. Alueen loppumuotoilu suoritetaan suunnitelman mukaisesti. Luiskat muotoillaan vähintään kaltevuuteen 1:3. Ennen ottotoiminnan aloitusta luvanhaltijan on toimitettava valvontaviranomaiselle korjatut suunnitelmakartat ja leikkauspiirustukset, joissa on esitetty lopputilanteen luiskakaltevuudet 1:3:een.

Alueen jälkitasauksessa, jälkiverhoilussa ja yleisessä siistimisessä ei saa käyttää pohjavettä vaarantavia materiaaleja. Pintamaat tulee varastoida kai vualueen ulkopuolelle siten, että ne voidaan käyttää maisemoinnin yhteydessä kasvualustan muodostamiseen (suositeltu varastointiaika enintään kolme vuotta). Alueelle istutetaan mäntyä tai koivua (2500 kpl/ha) niille osille, joille ei luontaisista taimettumista tapahdu.

Maa-ainesten ottaminen ja alueen jälkihoitotoimenpiteet tulee tehdä vaiheittain ottamisen edistyessä. Jälkihoitotoimet tulee aloittaa ottoalueelta 1. Vaiheittainen alueen maisemointitöiden tarkastus tulee tehdä kahden vuoden välein syksyisin, ensimmäinen kerran 30.9.2025 mennessä. Tarkastuksessa tulee olla läsnä luvanhaltija, kunnan maa-ainesoton valvoja sekä tarvittaessa ELY-keskuksen edustaja.

Jälkihoitotoimet on saatettava loppuun tämän luvan voimassaolon aikana.

12. Törmäpääsky on luonnonsuojelulain perusteella rauhoitettu laji, joka on lisäksi luokiteltu uhanalaiseksi (lajin uhanalaisuusluokka: vaarantunut / VU). Muodostuneet törmäpääsky-yhdyskunnat tulee ottaa huomioon maa-ainestenoton yhteydessä ja ottamisen jälkeisessä maisemoinnissa. Pesien hävittäminen on kiellettyä pesimäkauden aikana. Ottamisalueen jälkihoitoa tehtäessä pesimäalue jätetään luonnontilaan. Sortumavaaran vuoksi näissä tapauksissa alueelle jäävät jyrkät rintaukset tulee suojata aitaamalla.

13. Urakoitsijat ja toimintapaikalla toimiva henkilöstö tulee perehdyttää tämän maa-aineslain mukaisen luvan ehtojen sekä vahinkotilanteiden varalle.

14. Toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa tuotantomääristä, toiminnassa syntyvistä jätelajeista, jätemääristä ja niiden toimituspaikoista sekä poikkeuksellisista tilanteista. Yhteenveto kirjanpidosta tulee pyydetäessä esittää valvontaviranomaiselle.

15. Otetun maa-aineksen määrä ja laatu on ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle vuosittain tammikuun loppuun mennessä.

Toiminnan aloittamislupa ennen päätöksen lainvoimaisuutta:

Ottaminen voidaan aloittaa lupamääräyksiä noudattaen ennen päätöksen lainvoimaisuutta.

Vakuuden määrääminen:

Ennen ottamistoiminnan aloittamista tulee hakijan antaa **8 500 euron vakuus** lupamääräysten noudattamisen vakuudeksi. Vakuuden tulee olla voimassa siihen saakka, kunnes kaikki luvan tai sen määräysten edellyttämien toimenpiteiden toteutus on lopputarkastuksessa hyväksytty.

Samaa vakuutta voidaan käyttää niiden haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamiseksi, jotka päätöksen kumoaminen tai luvan muuttaminen voi aiheuttaa.

Vastaus lausuntoihin ja vastineeseen:

Hakemuksen johdosta annetut lausunnot ja ja luvanhakijan vastine lausuntoihin on otettu huomioon lupamääräyksistä ja päätöksen perusteluista ilmenevällä tavalla.

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Hakemuksen ja lupamääräysten mukaan tehtävän maa-ainesten ottamisen ei katsota aiheuttavan maa-aineslain 3 §:n tarkoittamia haitallisia seuraukset. Suunniteltu ottamisalue on jatkoa vanhalle ottamistoiminnalle, eikä toiminta ei sijoitu kaavamääräysten vastaisesti.

Ympäristölautakunta katsoo, että kun toimintaa harjoitetaan hakemuksessa esitettyllä tavalla ja noudatetaan annettuja määräyksiä, toiminnasta ei ennalta arvioiden aiheudu luvan myöntämisen esteenä olevaa terveyshaittaa, merkitävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, kiellettyä maan tai pohjaveden pilaantumista, erityistä luonnonolosuhteiden huonontumista, vedenhanhinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantuista toiminnan vaikutusalueella tai eräistä naapuruussuhteista annetussa laissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

Toiminnasta aiheutuva maaperän ja pohjaveden pilaantumisen vaara voidaan estää annetuilla määräyksillä. Rajoituksilla on haluttu varmistaa, että toiminnasta ei aiheutuisi alueen asukkaille kohtuutonta rasitusta, terveyshaittaa tai viihtyisyyshaittaa. Haittojen rajoittamiseksi on asetettu toiminta- ja aikarajoituksia sekä annettu määräyksiä toiminnan toteuttamisesta ja tarkailusta.

Annetut lupamääräykset ovat tarpeellisia, jotta toiminnasta aiheutuva ympäristön pilaantumisen vaara sekä ottamisen vahingollinen vaikutus jää mahdollisimman vähäiseksi, eikä siitä aiheudu haittaa tai vaaraa.

Ottamisen aloittaminen ennen päätöksen lainvoimaisuutta voidaan sallia, koska tarvittaessa olot kohteella voidaan palauttaa oleellisilta osin ennalleen, eikä täytäntöönpanon tästä syystä katsota tekevän muutoksenhakua hyödyttömäksi.

Lupamääräysten yksilöidyt perustelut

Lupamääräykset 1-2 on annettu pohjaveden suojelemiseksi, valvonnan mahdolistamiseksi, alueella liikkuville kohdistuvan vaaran ja haitan vähentämiseksi sekä vesien- ja maaperän pilaantumishaitan välttämiseksi ja rajoittamiseksi.

Lupamääräys 3 on annettu, jotta pohjavesinäytteen ottamisen ja pohjaveden laadunseuranta toiminnan aikana olisi mahdollista. Alueella ei ole lupaa myönnettäessä näytteenottoon soveltuva pohjavesiputkea.

Lupamääräykset 4-10 on annettu ympäristöön kohdistuvan melu-, pöly- ja roskaanantumishaitan ehkäisemiseksi sekä vesien ja maaperän pilaantumishaitan välttämiseksi ja rajoittamiseksi ja näiden valvonnan helpottamiseksi.

Määräys pohjaveden laadun seurannasta näyttein perustuu valtakunnalliseen ohjeistukseen (Ympäristöministeriön oppaan 24/2020 Maa-ainesten ottaminen, Opas ainesten kestävään käyttöön) pohjavesialueilla sijaitsevien maa-ainesten ottoalueiden seurannasta. Vedenottamon vedenlaadun seurannasta saatavat tiedot eivät osoita pohjaveden laatua ottoalueella.

Lupamääräys 11 on annettu alueen palauttamiseksi luontaiseen tilaan ottoiminnan päätyttyä ja toiminnan valvomiseksi. Ottotoiminnan loppuessa luiskat on maisemoitava kaltevuuteen 1:3, mutta 10.5.2023 päivätyissä suunnitelmakartoissa ja piirustuksissa kaltevuudeksi on esitetty osittain 1:1 ja tämän kaltevuuden perusteluksi toiminnan mahdollinen jatkuminen lupa-kauden jälkeen. Tätä lupaa myönnettäessä ei voida ottaa kantaa nyt myönnettävän lupakauden jälkeiseen aikaan, joten luvanhaltijan on varauduttava maisemoimaan alue luvan edellyttämällä tavalla. Toiminnan valvomiseksi on annettu määräys toimittaa korjatut suunnitelmakartat ja leikkauspiirustukset, joissa luiskien kaltevuus 1:3:een on havaittavissa.

Otto- ja jälkihoitohoitotoimet suositellaan aloitettavaksi ottoalueelta 1, koska ottosuunnitelmassa on viitattu alueen maisemointitarpeeseen.

Lupamääräys 12

Lupamääräys on annettu luonnonsuojelulain mukaisen uhanalaisen eläinlajin pesinnänturvaamiseksi.

Lupamääräykset 13-15

Määräykset on annettu valvonnan toteuttamiseksi ja ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi.

MAININTA LUPAA ANKARAMMAN ASETUKSEN NOUDATTAMISESTA

Jos asetuksella annetaan tämän lain nojalla myönnetyn luvan määräystä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava.

LUVAN VOIMASSAOLO

Lupa on voimassa 10 vuotta. Lupa on voimassa 30.9.2033 saakka.

Jos lupavelvollinen toiminta oleellisesti muuttuu, on toiminnalle haettava uusi lupa. Tämä päätös on määräaikana voimassa, kunnes uusi lupapäätös on tullut lainvoimaiseksi.

Tarkastusmaksu:

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen maa-ainestaksan mukaisesti tarkastusmaksuksi määrätään 944 euroa. Maksuun lisätään taksan mukaisesti kuumelisista aiheutuneet kustannukset.

Sovelletut oikeusohjeet:

Maa-aineslaki (555/1981) 1, 3-6, 10-13, 19-20, 23 §

VNA maa-ainesten ottamisesta (926/2005) 1, 6, 7 §

VNP melutasoohjearvoista (993/1992)

Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (38/2011)

Luonnon suojeleulaki (9/2023)

Pohjoisen Keski-Suomen Ympäristötoimen maa-ainestaksa (Ympäristölautakunta 27.6.2023 § 52).

Muutoksenhaku:

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.

Päätös

Hyväksyttyin.

Muutoksenhaku

Hallintovalitus

Toimenpiteet

18.9.2023 Ote + valitusosoitus hakija, Keski-Suomen ely-keskus, kuulutus